

Till Bygg- och miljönämndens arbetsutskott

Nya vägnamn och kvartersnamn i Norrtälje hamn

Fastighetsbeteckning: Tälje 3:187 m fl

Förslag till beslut

Bygg- och miljökontoret föreslår Bygg-och Miljönämndens arbetsutskott besluta

att följande nya gatunamn i Norrtälje antas:

Galärgatan, Hamnpromenaden, Hamnplan, Pollaregatan, Rederigatan, Segelgatan, Sjöfartsgatan, Sjötullstorget, Skutgatan, Trossgatan, Ångbåtgatan

och

att följande nya kvartersnamn i Norrtälje antas:

Ankaret, Brädgården, Durken, Fartyget, Färjan, Hamnpiren, Kajutan, Masten, Silon, Spannmålet, Terminalen, Åkeriet, Ångsågen

Underlag för beslut

I samband med ombyggnaden av Norrtälje hamn tillkommer många nya kvarter och ett antal nya gator och torg. Det gemensamma temat för de föreslagna kvartersnamnen är att de har historisk grund, medan gatunamnen har maritim tema. En mer utförlig lista över de föreslagna namnen och bakgrunden till dessa bifogas.

Bygg- och miljökontoret

Martin Karlsson
Mät- och kartchef

Samrådsredogörelse

Lantmäteriet, Kultur och Fritid, Gata/park, fastighetsägare, BoM AU och Hamnprojektet har lämnats utrymme att inkomma med kommentarer. Inkomna förslag kommenteras nedan.

Vägnamn

Gata/park kontoret anser att Rederigatan skall delas upp i två gatunamn då det tydligt kommer att framgå av gatustrukturen att det är två separata gator.

Av denna anledning föreslås nu i förslag till beslut att gatan delas upp i Pollaregatan och Trossgatan, tidigare föreslagna Pollaregatan byter därmed namn till Rederigatan.

Hamnprojekt kontoret föreslår att torgytorna på var sida av föreslagna Hamnpromenaden skall heta Sjötullstorget och Hamntorget. Sjötullstorget kommer enligt förslag bli ett traditionellt torg med omgivande bebyggelse och genomgående biltrafik i form av gårdsgata och är ett lämpligt namn då det avslutar nuvarande Sjötullsgatan. Hamntorget är en öppen inbjudande yta som kopplar ihop den nya stadsdelen med havet. I folkmun har Hamnplan alltid funnits i hamnen och den öppna ytan föreslås därmed heta Hamnplan.

För de två "gatusnuttarna" som finns norr om kvarteret Silon och Ångsågen föreslås inga nya gatunamn. Nuvarande gata med den stäckningen heter Såggatan. Om detta namn skall komma att användas i framtida utformning beror dels på hur kvarteret Spannmålet och parken norr om kvarteret Ångsågen kommer att utformas. Frågeställningen som återstår är om det är lämpligt med ett eller två gatunamn eller om del av gatorna inkluderas i parker och torgytor. Därför avvaktar vi att namnsättning tillsvidare.

Galärgatan föreslås ligga kvar som förslag. Det finns idag inga gatunamn i staden som anknyter till Norrtäljes historik med den stora stadsbranden 1719. De ryska galärerna anföll staden från havet och kanske var det just denna sträckning som båtarna roddes in mot staden. Därför föreslås Galärgatan som namn som knyter samman det marina temat med Norrtäljes historia.

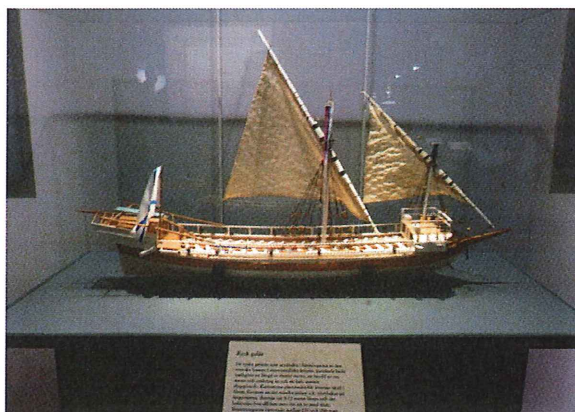

Bild: galärfartyg

Parker

Parkerna namnges i senare separat beslut när parkernas utformning har bestämts.

Kvartersnamn

Kvarteret Terminalen kommer högst troligen avdelas i två kvarter. Nytt namn på det avdelade kvarteret blir förutom Terminalen även kvarteret Ankaret. Namnet Ankaret föreslogs redan i stadsplanen B8 från 1923 men har aldrig använts, då det i den stadsplanen fortfarande var en del av Norrtäljeviken som skulle fyllas ut.

Kvarteret Fartyget är förlagt till kajen bredvid befintliga kvarteret Pråmen. Det är på denna plats lastfartygen angjorde hamnen för att lasta och lossa sitt gods.

Kvarteret Spannmålet ska påminna om den traktorkö som ringlade genom Norrtälje på sensommaren/hösten när traktens bönder skulle sälja sitt spannmål och väntade på att få det invägt.

Det förslagna kvartersnamnet Vetet finns redan som kvartersnamn, tillsammans med de andra sädeslagen i Grindområdet. Förslaget Kärnan förknippas mer med frukter än det agrala temat. Det förslagna kvartersnamnet Kärven skulle lätt förväxlas uttalsmässigt med ön och traktnamnet Tjärven och är därmed olämpligt.

Lantmannen alt Odalmanen som betyder "självägande bonde vars jord gått i arv" är ett förslag som diskuterats under framtagandet av namn. Kvartersnamnet finns använt i andra orter så som Jönköping, Ronneby, Ängelholm m.fl. Anledningen till att det namnet inte har föreslagits är den starka kopplingen till Mellansvenska Lantmannaförening Odal som fortfarande är en aktiv ekonomisk förening och därmed är det inte lämpligt att kvarteret är kopplad till ett nuvarande företagsnamn.

Förslaget Tröskan påminner mer om maskinförsäljningen på platsen än den traktorkö som åsyftas, men namnet används inte sedan tidigare som kvartersnamn. Vi hittar inga uppgifter om att det tidigare funnits någon aktiv tröskverksförening i hamnområdet.

Lantmäteriet finner att föreslagna kvarternamn är lämpliga samt att de sedan tidigare inte finns i registerområdet.

Förklaring till kvarters- och gatunamn

Nya gatunamn

Galärgatan

Namnet har sin grund efter de ryska galärer som angrep staden år 1719 då i princip hela staden brändes ner.

Hamnpromenaden

Den gågata som löper från Hamnbron vid Roslagsgatan ut till Hamnplan.

Hamnplan

Ett namn som används i folkmun och som här föreslås avsluta Hamnpromenaden i öster med en öppen torgyta.

Pollaregatan

Marin term för den förankringsanordning där förtöjningar av fartygen sker.

Rederigatan

Det har funnits rederier i området, t.ex. Silja line och Telje line.

Segelgatan

Namnet har sin grund i den epok då segelfartyg anlöpte hamnen.

Sjöfartsgatan

Samlingsnamn för den båttrafik som anlöpt hamnen.

Sjötullstorget

Är en naturlig avslutning på Sjötullsgatan och har sin grund i det gamla tullhuset som låg på platsen vid 1900-talets början.

Skutgatan

Namnet har sin grund i den epok då skutor trafikerade hamnen till exempel de vedskutor som trafikerade Stockholm från Roslagen.

Trossgatan

Marin term för de linor som förtöjer fartyg och färjor.

Ångbåtsgatan

Namnet har sin grund i den epok då många ångbåtar trafikerade Norrtälje. Från 1846 gick regelbunden ångbåtstrafiken mellan Norrtälje och Stockholm och många badgäster anlände till Norrtälje hamn med ångbåt.

Nya kvartersnamn

Ankaret

Kvartersnamnet föreslogs i detaljplanen över framtida hamnen redan 1923

Brädgården

I området låg tidigare en brädgård samt virkesupplaget för ångsågen.

Durken, Kajutan och Masten

Kvarteren Durken, Kajutan och Masten är placerade på den båtuppställningsplats som finns i hamnen och tanken är att de speglar ordningen från kölen och uppåt i de många segelbåtar som står uppställda där.

Fartyget

Här lade fartygen till då de anlöpte hamnen. 1884 fick Norrtälje järnvägsförbindelse och spåren gick ända ner till hamnen vilket underlättade godstrafiken.

Färjan

Namnet har sin grund i den ovan nämnda färjetrafiken till Åland och Finland som upphörde 1976.

Hamnpiren

Namnet på den pir som går ut från hamnen där bilar och passagerare passerade in på de förtöjda färjorna.

Silon

Mälardalens lantmannaförbund har länge bedrivit spannmålsverksamhet i området och lät redan på 1940-talet uppföra den rosa silon, 1958-1959 uppfördes den mellersta och den östra uppfördes 1971.

Spannmålet

Jordbruk har bedrivits i stor omfattning i Norrtälje kommun och hamnen har varit en viktig utskeppningsplats för jordbruksprodukter, t.ex. spannmål. Invägningen av spannmålet från bönderna ägde rum här med långa traktorköer som "signum". Se även historiken för kvarteret Silon.

Terminalen

Här ligger fortfarande terminalbyggnaden från den tiden då Norrtälje hade reguljär färjetrafik till Åland och Finland.

Åkeriet

Namnet härrör sig från den bilspeditionsverksamhet som funnits här.

Ångsågen

Sågverket som låg i hamnen var en av de största arbetsplatserna i Norrtälje under tidigt 1900-tal.

